

Бекітемін:

КМҚК «Балдырған»

бөбекжай директоры

Орымбай А.А

«Таза Қазақстан»

Вариативтік бөлім

Ересек «Құлыншақ» тобы

Барлығы: 36 сағат

2026-2027 жыл

ТҮСІНІК ХАТ

«Таза Қазақстан» вариативтік компоненті мектеп жасына дейінгі балалардың қоршаған ортаға деген сүйіспеншілігін арттыруға, табиғатты қорғауға, тазалықты сақтауға және экологиялық мәдениетті қалыптастыруға бағытталған. Қазіргі таңда қоршаған ортаны қорғау, табиғатты аялау және тазалықты сақтау – маңызды міндеттердің бірі. Осыған орай мектепке дейінгі жастағы балаларға табиғаттың адам өміріндегі маңызын түсіндіру, туған жерге деген сүйіспеншілігін арттыру және қоршаған ортаға ұқыпты қарауға тәрбиелеу көзделеді. Ересек балаларының жас ерекшеліктерін ескере отырып, вариативтік компонент мазмұны ойын, әңгімелесу, бақылау, серуен, шығармашылық жұмыстар және қарапайым тәжірибелер арқылы жүзеге асырылады. Балаларға табиғаттағы тазалықтың маңызы, қоқысты арнайы орынға тастау, өсімдіктерді күту, суды үнемдеу, жануарларға қамқорлық жасау туралы түсініктер беріледі.

Бағдарлама мазмұны балалардың экологиялық сауаттылығын қалыптастыруға, табиғатқа жанашырлық сезімін дамытуға және күнделікті өмірде тазалық ережелерін сақтауға үйретуге негізделеді.

Мақсаты:

Балалардың қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейту, табиғатты қорғауға, тазалықты сақтауға және туған жерін сүюге тәрбиелеу арқылы бастапқы экологиялық мәдениетін қалыптастыру.

Міндеттері:

- Балаларға табиғат және қоршаған орта туралы қарапайым түсініктер беру;
- Тазалықтың адам денсаулығы мен табиғат үшін маңызын түсіндіру;
- Қоқысты арнайы орынға тастауға және айналаны таза ұстауға үйрету;
- Өсімдіктер мен жануарларға қамқорлық жасау дағдыларын қалыптастыру;
- Суды және табиғи ресурстарды үнемдеуге баулу;
- Балалардың табиғатқа деген қызығушылығын, сүйіспеншілігін және жауапкершілік сезімін арттыру;
- Еңбекке баулу арқылы ұқыптылыққа, ұйымшылдыққа және тазалыққа тәрбиелеу.

Күтілетін нәтижелер:

Оқу жылының соңында балалар:

- Қоршаған ортаны таза ұстаудың маңызын түсінеді;
- Қоқысты арнайы жәшікке тастау қажеттігін біледі;
- Өсімдіктер мен жануарларға қамқорлық танытады;

- Суды үнемдеу керектігін түсінеді- Табиғаттағы қарапайым тәртіп ережелерін сақтауға тырысады.

Ересек «Құлыншақ» тобына арналған

«Таза Қазақстан» вариативтік бөлімі

№	Сабақ тақырыбы	Мақсаты
1	«Таза балабақша –біздің үйіміз»	Тазалық туралы түсінік беру.Тазалықты сақтауға үйрету. Қоршаған орта табиғатына жанашырлықпен қарау.Ұқыпты болуға тәрбиелеу.
2	Қоқыс қайда кетеді?	Қоқыстың табиғатты ластайтынын ұғындыру.Ойлау қабілеттерін дамыту. Қоқысты жәшікке тастау әдетін қалыптастыру.
3	«Табиғат- біздің досымыз!»	Табиғат өмірдің бір бөлшегі екендігін балаларға түсіндіру.Аула тазалығының ережелерімен таныстыру.
4	Сиқырлы қолдар-таза қолдар	Жеке бас гигиенасы туралы білім беру. Тазалық дағдысын дамыту.Дені сау, таза бала болуға тәрбиелеу.
5	Жапырақтар сыры	Күзгі табиғат өзгерісін таныту. Бақылағыштығын дамыту.Табиғатты аялауға тәрбиелеу
6	«Су – тіршілік көзі», Суды үнемдейік!	Балаларға су туралы мағлұмат беру. Суды үнемдеуге үйрету.
7	Жарықты үнемдейміз	Электр қуатын үнемдеу туралы түсінік беру. Жауапкершілігін дамыту. Үнемшіл болуға тәрбиелеу.
8	«Судың қасиеті»	Судың қасиеттерімен таныстыра отырып, оның адам өміріне аса қажеттілігін түсіндіру.
9	«Алтын күздің сыйы»	Балалардың күз туралы түсініктерін молайту. Күздің ғажайыптарымен таныстыруды жалғастыру.

10	«Таза аула – ортақ міндет»	Тазалық жұмыстарына қызығушылық ояту. Балаларды еңбекқорлыққа, үлкендер еңбегін құрметтей білуге тәрбиелеу.
11	Қоқысты сұрыптаймыз	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру Қалдықтарды ажырата білуге тәрбиелеу.
12	Пластик бөтелке кайда барады?	Бөтелкеден гүл құмырасын, қарындаш салғыш жасауды үйрету
13	Қағазды аялаймыз	Қағаз ағаштан жасалатынын түсіндіру. Ұқыпты қолдану дағдысын дамыту. Табиғат байлығын үнемдеуге тәрбиелеу.
14	«Қысқы табиғатты қорғаймыз	Балаларды қыс мезгілімен таныстыра отырып, ерекшеліктерімен таныстыруды жалғастыру. Қарды ластауға болмайды. Қардан су жасап көру.
15	«Қар –табиғат көрпесі» «Қыс қызығы»	Қысқы қызықты ойындармен таныстыра отырып, қардың пайда болуымен, оның ерекшеліктері туралы түсіндіру.
16	«Қысқы табиғат ғажайыптары»	Қоршаған ортаны күтуге тәрбиелей отырып, қысқы табиғаттың адам денсаулығына пайдасы туралы түсіндіру.
17	Құстарға қамқор боламыз	Құстарға жанашырлық сезімін ояту. Мейірімділік сезімдерін дамыту. Құстарға жем шашуға тәрбелеу.
18	«Көктем келді-жер оянды	Балаларды көктемгі табиғат ерекшеліктерімен таныстыра отырып, қоршаған орта табиғатын таза ұстауға дағдыландыру. Бүршік алғашқы көк.

19	Тамшының саяхатты (Суды үнемде)	Суды үнемдеу жолдарын үйрету. Үнемшілдік дағдысын дамыту. Суды босқа ағызбауға тәрбиелеу.
20	Біз жас бағбанбыз (Гүл егеміз)	Тұқым егу жолын үйрету. Еңбекке қызығушылығын дамыту. Топта пияз, гүл тұқымын егу, суару.
21	Әр бала –бір түп ағаш.	Балалармен бірге көшет отырғызудың маңызын түсіндіру. Отансүйгіштік сезімін дамыту, еңбекке тәрбиелеу.
22	Балабақшаны тазалаймыз	Баланы еңбекке бірлесіп жұмыс істеуге үйрету.Еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Сыпыру,суару,жинау жарысы
23	«Таза су-таза ауыл»	Балаларды бұлақпен таныстыра отырып, судың қасиеттерін, пайдасы туралы түсіндіру.Лас суды сүзгіден өткізу, өзенді ластамау.
24	«Құстар біздің- досымыз»	Құстарға жанашырлық сезімін ояту. Табиғатты қорғау дағдыларын бекіту,
25	Өзен-көлді ластамайық	Су қоймаларын қорғау туралы т.сінік беру. Танымдық қабілеттерін дамыту.Суды ластамауға тәрбиелеу.
26	Көктем келді	Көктемгі өзгерістерді таныту. Табиғатты бақылауын дамыту. Табиғатты сүйюге тәрбиелеу.
27	«Жыл құстарының оралуы»	Құстардың неге жыл құстары деп аталатындығын балаларға түсіндіру. Құстарға қамқор болу.
28	Құстарға ұя жасайық	Қамқорлық сезімін дамыту. Құсқа жемсауыт жасауды үйрету.
29	«Табиғатты бірге қорғаймыз!»	Балалардың табиғатқа деген қызығушылығын, оған деген қамқорлықтың қажет екендігін түсіндіру

30	Сәуір –жер күні	Жер ортақ үйіміз екенін түсіндіру. Патриоттық сезімін дамыту. Жерді қорғауға тәрбиелеу.
31	Құмырсқаның үйін бұзба?	Жәндіктердің пайдасы туралы білім беру. Жанашырлық сезмін дамыту. Тірі жанды қорғауға тәрбиелеу.
32	Гүлдерге камқорлық	. Гүлдердің күтімі туралы айтып түсіндіру.
33	Таза Қазақстан -жарқын болашақ	Алған білімдерін қортындылау. Сөйлеу тілін дамыту.Туған елін сүюге тәрбиелеу.
34	Еңбек түбі –береке	Еңбек түрлерімен таныстыру. Еңбек дағдысын дамыту. Еңбекқор болуға тәрбиелеу.
35	Табиғатты сүйемін	Табиғатқа деген сүйіспеншілікті бекіту. Шығармашылығын дамыту. Табиғатты аялауға тәрбиелеу.
36	«Таза Қазақстан – таза болашақ!»	Жыл бойғы білімдерін қорытындылау.Өзін еркін ұстауын,тазалықты, экологияны сүйетін азамат етіп тәрбиелеу.

